Rudy Rucker

VIZIUNI DE METAROMAN

Traducere de Constantin VLAD[1]

[1] Titlul original - *Visions of the Metanovel*; a fost publicată în Mad Professor: The Uncollected Short Stories of Rudy Rucker, 2007. Povestirea a apărut în limba română în Almanahul Anticipaţia 2013, Nemira, 2012.

Singularitatea[2] a fost adusă de unele nanomaşinării cunoscute drept orfide. Orfidele utilizau computaţia cuantică şi se deplasau prin câmpuri electrostatice.

Autoreproducătoarele orfide îşi dublau efectivele, iniţial, la fiecare câteva minute; din fericire, ele fuseseră proiectate să se plafoneze undeva la un nivel durabil de un sextilion, pe întreaga suprafaţă a Pământului. Asta însemna că pe fiecare milimetru pătrat al oricărui obiect de pe planetă se găseau una sau două orfide. Cam cincizeci de mii de orfide acopereau, să zicem, un scaun sau corpul unei persoane. Orfidele erau ca un soi de păduchi inteligenţi, omniprezenţi, şi nu se punea problema să le simţi, căci o orfidă era doar un pic mai mare decât o moleculă complexă.

Graţie puterii computaţiei cuantice, o orfidă individuală era aproximativ la fel de inteligentă ca un câine vorbitor, posedând o bună înţelegere a limbajului natural şi având la dispoziţie o vastă cantitate de memorie suplimentară. Fiecare orfidă ştia oricând viteza şi poziţia sa exactă; în sine, numele „orfidă” era o parafrază a acronimului unei tehnologii de la începutul secolului XXI, RFID - cipuri de IDentificare prin RadioFrecvenţă. Numai că în locul undelor radio orfidele foloseau efectul de entanglement cuantic pentru a se integra în reţeaua lor globală, orfidnetul.

Orfidele erau grijulii şi stabileau interfaţa om-orfidnet prin câmpuri electromagnetice subtile, care sondau prin scalpul gazdelor lor. Asta implica două victorii majore: prin

[2] Termenul a fost împrumutat din fizică (unde singularitate este de exemplu o gaură neagră, oamenii neputând să afle ce este în interiorul ei, neputând pătrunde dincolo de raza Schwarzschild, legile fizicii nemaiavând valabilitate aici. Se pare că Universul s-a născut dintr-o asemenea singularitate, unde spaţiul şi timpul erau comprimate la infinit) şi din matematică / analiza complexă (unde singularitatea este punctul în care o ecuaţie sau o suprafaţă degenerează sau dispare).

accesarea celulelor poziţionale ale orfidelor, oamenii puteau acum să vadă efectiv orice, oriunde; iar prin accesarea vitezelor instantanee ale orfidelor, oamenii puteau să şi audă sunetele din orice loc. Realitatea fizică în desfăşurare a întregului Pământ putea fi legată şi căutată la fel ca internetul.

Precum vârtejurile într-o apă curgătoare, în orfidnet apărură agenţi de inteligenţă artificială. Şi, într-un fel de cascadă inversată, agenţi de nivel tot mai înalt s-au format din multitudinea agenţilor de niveluri inferioare. Aceşti agenţi erau prin excelenţă prietenoşi; oamenii îi numeau roitori.

Interfaţând cu roitorii, o persoană putea să realizeze diferite sarcini intelectuale şi să stocheze vaste cantităţi de informaţie în spaţiul suplimentar de memorie inerent orfidelor. Cei care au procedat aşa au înregistrat o semnificativă creştere a inteligenţei. Îşi spuneau kiqşi - de la kilo-IQ.

În rândul kiqşilor au apărut forme de artă noi şi îmbunătăţite, între acestea figurând metaromanul multimedia.

Pentru a judeca metaromanul, gândiţi-vă la felul în care s-a schimbat arta băştinaşilor nord-americani după introducerea topoarelor de fier de către negustorii europeni. Până atunci, totemurile indienilor americani fuseseră mici şi portabile, sculpturi în piatră neagră. Dar, odată ce triburile au avut topoare, ele au început să cioplească totemuri din arbori întregi. Desigur, topoarele au venit împreună cu alcoolul şi variola; era stâlpilor-totem s-a dovedit a fi tragic de scurtă.

Dar existau şi unele pericole asociate cu orfidnetul. Atotcuprinzătorul agent situat la vârf în ierarhia lumii virtuale era cunoscut sub numele de MegaPorc. MegaPorcul era o minte virtuală scandalos de bogată şi de complexă,

împănată cu perspective fabuloase, ţesute din idei legate de concepte unificatoare, care se puteau îmbina ca piesele de puzzle în sisteme puternice, care la rândul lor erau aspecte ale unei teorii metacosmice - aha! Conectarea la MegaPorcul cu miliarde de râturi şi miliarde de sfârcuri îl putea face pe un kiqs să se simtă geniu. Kiqşii mai norocoşi erau în stare să-şi limiteze uzul MegaPorcului, la fel cum predecesorii lor puteau controla utilizarea de droguri psihoactive puternice.

Dacă MegaPorcul era ca alcoolul, asemenea variolei ar fi fost ameninţarea nanomaşinăriilor deviante, devoratoare ale planetei, numite nanţi - dar despre nanţi nu am să vorbesc aici.

Cu toate că metaromanciera postsingulară Thuy Nguyen avea ceva probleme cu dependenţa de MegaPorc, ea reuşi în cele din urmă să îşi revină şi începu lucrul la remarcabilul său metaroman *Wheenk.* Thuy dorea ca *Wheenk* să fie o trusă de prim ajutor transreală, însemnând că metaromanul trebuia să capteze visele cu ochii deschişi din viaţa ei chiar în timp ce le experimenta - şi în acelaşi timp să distorsioneze adevărul suficient cât să permită introducerea fortuită a unei intrigi dramatice. Thuy urmărea ca *Wheenk* să încorporeze nu doar lucrurile interesante pe care le vedea şi le auzea, ci şi lucrurile la care se gândea sau pe care le simţea. În loc să-şi codifice trăirile interioare doar în cuvinte şi imagini din realitate, Thuy a inclus construcţii grafice de-ale roitorilor şi - asta fiind o săgeată specială în tolba sa - muzică. Efectul a fost convingător; în ultimii ani, utilizatorii spuneau că accesarea operei lui Thuy era ca şi cum ar fi devenit Thuy însăşi.

Printre prietenii metaromancieri din perioada în care ea a lucrat la *Wheenk* se numărau Gerry Gurken, Carla Standard, John Medford şi Linda Loca. Fiecare dintre aceştia avea o abordare distinctă în crearea unui metaroman.

* * *

Metaromanul lui Gerry, *Banalitate*, era o vastă combinaţie de imagini surprinse într-o una şi aceeaşi clipă dintr-o anumită zi. În lucrarea sa nu curgea şi timpul, ci numai spaţiul, iar ideea era ca utilizatorul să înţeleagă treptat o conspiraţie uriaşă, ţesută nu numai în lumea noastră, ci şi în tărâmurile gândurilor şi ale viselor. Imaginile erau suprapuse în feluri sugestive, fiind însoţite de un dublaj virtual asigurat de un Gerry Gurken virtual, care se plimba prin templul memoriei sale din partea utilizatorului.

Titlul lui Gerry, *Banalitate,* avea şi o rezonanţă ironică, dat fiind că timpul ales de el coincidea cu momentul zero al orfidnetului, adică 12.00 PST, în prima zi după ce roitorii au implementat protocolul în baza căruia orfidnetul salva, de sute de ori pe secundă, poziţia şi viteza fiecărei orfide de pe Pământ. Acest moment postsingular marcase ziua în care istoria a fost schimbată cu adevărat pentru totdeauna. Şi ce descoperise Gerry acolo? Banalitatea umană, viaţa, mergea înainte ca de obicei, dar cu ceva bizar şi sinistru sub suprafaţă.

Apropo, Gerry, care era un tip sociabil şi gregar, a preferat să aleagă imaginile pentru *Banalitate* nu din baza de date a orfidnetului de la momentul zero, ci prin cutreierarea străzilor în timp real. Avea ochi buni; zărea legături tulburătoare oricând şi oriunde. Cel mai adesea, roitorii erau în măsură să deruleze înapoi imaginile dintr-un loc şi să găsească în baza de date a orfidnetului aproximativ aceeaşi perspectivă din momentul zero, dar Gerry era mulţumit chiar şi când potrivirea era doar vagă. Pentru sensibilităţile sale suprarealiste, o conopidă era la fel de zguduitor de frumoasă ca şi un drac-de-mare.

Parcurgerea în detaliu a *Banalităţii* putea lua sute sau chiar mii de ore, volumul lucrării crescând zilnic, în sensul că ea era ca un blog, chiar dacă unul care se concentra etern pe o singură frântură din timpul global. Orice segment de 10 minute al metaromanului era fascinant, deconcertant şi revelator, lăsând mintea utilizatorului în ofsaid şi în derivă. Din nefericire, ajunşi la pragul de 20 de minute, majoritatea utilizatorilor găseau că *Banalitate* devine prea mult. Lucrarea era ca un bar sushi, straniu şi provocator la modul agresiv, pe care omul obişnuit îl abandonează după ce gustă doar câteva feluri; moluşte geoduck, castravete-de-mare, meduze şi melci-de-mare, spre exemplu, după care invariabil mulţumesc frumos, foarte interesant, dar trebuie să plec.

Ocazional, metaromancierilor li se întâmpla să primească mesaje de la personajele lor - ei numeau această retroacţiune fenomen de recul. În ce-l priveşte, Gerry Gurken era vizitat cu regularitate de Gerry Gurken cel simulat în *Banalitate,* un Gerry virtual care insista ca metaromancierul Gerry să introducă un personaj-prietenă. Vorbind despre asta, trupeşul Gerry o suliţa cu priviri fierbinţi şi intense pe Thuy Nguyen, ca şi cum ar fi plănuit să-i ofere virtualului Gerry un model al ei, situaţie cu care Thuy era de acord, ba chiar a şi spus asta. Thuy se găsea într-o stare sufletească de singurătate izolată în care era pregătită să primească orice strop de admiraţie i s-ar fi oferit, atâta vreme cât era virtuală şi fără obligaţii.

* * *

Intensa, rujata şi nevricoasa Carla Standard folosea ceea ce ea numea „abordare simlume” în crearea metaromanului său *Eşti un Golan!* Personajele ei virtuale erau artificial de vii, mereu în acţiune şi întru câtva

imprevizibile, semănând un pic cu personajele nejucătoare dintr-un joc video vechi. În loc să creeze intrigi, Carla şi-a dotat personajele cu scopuri şi motivaţii, lăsându-le să interacţioneze liber, precum pescăruşii dintr-un stol rotitor.

Eşti un Golan! se parcurgea din punctul de vedere al unui singur personaj, eroina fiind o tânără fără adăpost care cerea lumii să o ajute să descopere adevărul despre dispariţia misterioasă a iubitului său kiqs. Exista posibilitatea ca acesta să fi fost răpit de extratereştri. Eroina era chinuită atât de încercările mamei sale de a o readuce acasă, cât şi de avansurile pe care i le făcea un proxenet agresiv. În sprijinul ei venea un personaj inocent - un frate mai tânăr, dar şi un potenţial nou iubit, un enigmatic agent federal, un bătrân înţelept şi dependent de MegaPorc, precum şi o mulţime de prieteni kiqşi petrecăreţi.

Pentru grafica şi dialogurile din *Eşti un Golan!*, Carla şi-a pus roitorii să culeagă informaţii din lumea reală: conversaţiile dintre kiqşi prin barurile, magazinele, apartamentele şi străduţele din San Francisco. Experienţele utilizatorilor metaromanului erau personalizate şi mai pregnant prin inserarea de informaţii din meşele şi din situaţiile sociale individuale. Altfel spus, când intrai în metaromanul Carlei vedeai ceva uşor asemănător vieţii tale.

Că veni vorba, cele două sesiuni ale lui Thuy Nguyen cu *Eşti un Golan!* se dovediră dureroase, chiar sfâşietoare. Prima oară, ea retrăise un moment în care şedea alături de fostul iubit, Jayjay, sub un pom înflorit din Misiune; Jayjay scutura copacul pentru a face petalele florilor să cadă asupra ei, ca o ploaie de confetti parfumate, tot timpul ochii lui fiind plini de dragoste. Şi şi-a văzut şi despărţirea, dar mai obiectiv decât anterior, cu o Thuy virtuală mahmură de MegaPorc, cu îmbrăcămintea răscolită; Thuy ţipa isteric la

Jayjay pe o alee mărginită de metapicturi, în timp ce bietul băiat îşi aranja tremurat haina şi pălăria.

* * *

La fel ca Gerry Gurken, irascibilul John Medford era un admirator al lui Thuy, mai puţin partea cu atracţia fizică pentru ea. Era şi prea slab şi ultrapedant, prea mătreţos, prea dornic de atenţie. Ca parte a campaniei sale de acroşare a afecţiunii lui Thuy, din start sortită eşecului, Medford a creat *Fanul Thuy,* un metaroman needitabil şi ilizibil în care urmărea fiecare cale posibilă pe care ar fi putut-o urma tânăra sa eroină - Thuy. Trezindu-se singură, alături de un bărbat sau de o femeie, Thuy putea să sară din pat prin dreapta sau să se târască jos din el pe la oricare din capete. Îşi punea papucii sau îi arunca pe fereastră, dacă avea unii, într-una din variante sărise şi ea pe geam, cu totul, dar de cele mai multe ori făcea duş. Sub duş, cânta sau făcea sex cu partenerul/ partenera. După, revenea în camera în care găsea micul dejun constând în somon afumat, sau cereale, sau homar, sau un ou de struţ fiert. Alte variante nu mai îngăduiau micul dejun, întrucât casa lui Thuy era în flăcări sau ameninţată de un cutremur ori de o furnică-gigant.

În realitate, nici un autor uman nu ar fi avut timpul şi energia să conceapă un document atât de bogat ramificat, dar John Medford avea roitorii care-l ajutau să creioneze încă şi mai multe căi de acţiune. După chef, Medford adăuga şi descrieri verbale ale variantelor; omul avea fixul de a face orice fleac să sune interesant. Dar, dat fiind numărul uriaş al ramificaţiilor, Medford reuşea să cizeleze complet doar primele două secunde şi jumătate ale zilei lui Thuy. Erau posibile atât de multe lucruri - asasini plătiţi, meteoriţi, un atac cerebral, combustia spontană a pernei lui

Thuy. Şi, cel puţin în ce priveşte scopul lui Medford de a o face pe Thuy să-i cadă în braţe, *Fanul Thuy* era un eşec. Medford l-a abandonat în cele din urmă, declarându-l încheiat.

În continuare, Medford începu lucrul la un proiect de ramificaţie inversă, numit *Aprilie Martie* şi inspirat conceptual şi ca titlu de paginile celeste ale lui Jorge Luis Borges. Planul lui Medford era să înceapă *Aprilie Martie* cu o anumită scenă şi apoi să prezinte variante plauzibile cu ce se întâmplase în zilele dinainte. Pentru a face lucrarea mai realizabilă decât *Fanul Thuy,* Medford a limitat numărul subramurilor la una pe zi. Scena de debut, plasată pe 1 aprilie, prezenta o conversaţie ambiguă între un bărbat şi o femeie pe un aeroport, urmată de două versiuni pentru 31 martie, patru pentru 30 martie, opt pentru 29 martie şi tot aşa. Medford urmărea să meargă până în 24 martie, adică un total de 1023 de scene, adunate în 512 căi de acţiune posibile, care ar fi constituit, după cum susţinea John, o sinteză exhaustivă a oricărui tip de roman poliţist.

* * *

Zglobia Linda Loca a creat un metaroman intitulat *George Washington,* în care descrie lumea aşa cum ar fi văzută din punctul de vedere al unei bancnote de 1 dolar. Savoarea lucrării venea din felul în care autoarea a reuşit să o execute: utilizând *George Washington,* te simţeai plat şi boţit; petreceai cea mai mare parte a timpului într-un portofel sau îndoit într-un buzunar; iar când ieşeai afară la aer primele lucruri pe care le vedeai erau tejghelele şi mâinile oamenilor. Roitorii ajutaseră oferindu-i Lindei istoriile unor bancnote adevărate, meşate cu orfide. Utilizatorul putea, desigur, să sară peste părţile terne, dar prezenţa informaţiilor realiste dădeau lucrării substanţă şi

seriozitate.

Într-o ocazie rară, când unul dintre dolarii din *George Washington*-ul Lindei schimbau mâini, bancnota a dus povestea mai departe cumpărând băuturi, influenţă sau sex, prin acestea creionând ascensiunea şi decăderea unui poliţist tânăr, pe care Linda îl botezase de asemenea George Washington. Proaspătul ofiţer Washington a devenit corupt din cauza atracţiei sexuale pentru o femeie mai vârstnică şi desfrânată, pe nume Donna, care l-a convins să-l jefuiască pe cel la care stătea ea în chirie. Acesta s-a dovedit a fi tatăl biologic al lui George, ceea ce tânărul nu a aflat decât prea târziu.

O perioadă, Linda a avut probleme de recul cu personajul George Washington, pe care, pentru a-l rotunji, îl făcuse scriitor aspirant. Necazul era că George o agasa pe Linda cu mesaje despre metaromanul ei - sugestii eminamente tâmpite, căci personajul era, la o adică, doar simularea roitoare a unui om, nu un artist adevărat. Spre exemplu, George nu putea pricepe frumuseţea întunecată şi erotică a unei scene de patru ore constând în frecarea lentă a dolarului în căptuşeala de catifea a portofelului din blugii mulaţi ai Donnei, în timp ce Donna bătea trotuarul Străzii Misiunii în căutare de bărbaţi. După aceeaşi măsură, George era incapabil să înţeleagă că presiunea convexă precisă exercitată de propriul său fund virtual asupra dolarului eponim, în timp ce şedea şi scria la biroul lui virtual, putea fi mai interesantă pentru Linda decât conţinutul scriiturii lui. Obosită să se tot certe cu personajul ei, Linda editează pasiunea pentru scris a acestuia, înlocuind-o cu una pentru popice.

* * *

Se întâmplă ca vechiul iubit al lui Thuy, Jayjay, să ajungă

în relaţie cu Linda Loca. După care, în timp ce încerca să prevină o epidemie de nanţi, Jayjay a murit. În clipa de extremă durere şi disperare în care a aflat de moartea lui Jayjay, Thuy termină în sfârşit *Wheenk.*

Fragmentele metaromanului se îmbinară ca filmul redat invers al unei explozii nucleare. Aventurile ei în lumea subterană a kiqşilor din San Francisco, dragostea pierdută pentru Jayjay, îngrijorările despre ameninţarea nanţilor, o anumită cochilie conică de-o avea pe şifonier, chipul mamei în ziua în care Thuy a absolvit facultatea, picioarele desculţe ale tatălui când îşi îngrijea roşiile, dansul pe care l-a dansat Thuy într-o noapte în care se bucura de metaromanul ei - totul potrivit, totul la locul lui, *Wheenk* era greu şi rotund ca o sferă de plutoniu.

Marea Sa Operă fiind terminată, Thuy transferă baza de date a *Wheenk* în orfidnetul global. Durerea ei produsese transcendenţă artistică.

© Rudy Rucker 2012
www.transrealbooks.com/#completestories